

El menorquí Joan Pons guanya el Premi de Novel·la Ciutat d'Alzira reivindicant la memòria històrica

El Premi de Poesia ha estat pel suecà Antoni Prats i el d'Assaig és dedicat a un altre suecà, Bernat i Baldoví

Joan Pons (Ferreries, Menorca, 1960) ha guanyat el XXIè Premi de Novel·la Ciutat d'Alzira amb 'La casa de gel', un relat amb un missatge clar: la reivindicació de la memòria històrica, perquè 's'ha de conèixer el passat i lluitar contra aquells que pretenen protegir-nos de la veritat'. El Premi de Poesia ha estat pel suecà Antoni Prats amb 'La joia', i el d'Assaig és dedicat a un altre suecà, [Bernat i Baldoví](#). El Premi Europeu de Divulgació Científica se l'ha endut un estudi sobre [nanotecnologia](#).

La veritat nua

Joan Pons és l'autor de novel·les tan peculiars com ' [Sorra a les sabates](#)' (La Magrana, finalista del Premi Salambó 2005) i ' [Barba-rossa](#)' (La Magrana, 2006).

El protagonista de 'La casa de gel' és Simó Vallès, un jove de físic simiesc que s'autoanomena 'l'home més lleig del món'. Mentre reflexiona sobre el procés d'escriptura d'una novel·la, i s'enamora d'una peixatera, investiga un terrible secret que ha turmentat al seu pare, Aristides Vallès, que no ha volgut explicar mai al seu fill, i tanmateix li ha anat deixant pistes per resoldre'l. Ell, veterà de la Divisió Blava, va quedar molt impressionat per un relat que explicaven els pagesos i presoners russos durant el setge de Leningrad: el 1740 Europa va patir una terrible onada de fred. A Rússia, l'emperadriu Anna Ivanovna va manar construir una casa de gel, a mida natural i amb tot luxe de detalls. La seva crueltat no va tenir límits quan, per sortir de l'avorriment, va decidir celebrar-hi una boda entre el bufó de la cort i una de les seues criades, i els va fer passar tota la nit de noces entre els blocs de gel. De tornada a Menorca, Aristides Vallès construeix una simbòlica casa de gel per protegir la seua dona i el seu fill d'un horrible secret, que va protagonitzar a la Fortalesa de La Mola, durant les darreries de la Guerra Civil.

Explica l'autor: 'Una novel·la ha de crear una imatge que justifiqui les paraules que l'han creada. La imatge d'aquesta novel·la és el gel, entès, com diu el poeta Robert Frost, com 'la Veritat nua'.

'La casa de gel' segueix la línia estilística de la meua anterior novel·la, Barba-rossa, i està escrita en un estil àgil i dinàmic, a base de capítols breus que són com fragments d'un tot unitari que és la novel·la.' Pons se sent satisfet d'haver guanyat el Ciutat d'Alzira i de publicar amb una editorial valenciana, ja que 'he constatat aquesta negativa fragmentació cultural dels tres territoris: Catalunya, Illes Balears i País Valencià, grans desconeguts a pesar de parlar una mateixa llengua amb elements lingüístics variats que l'enriqueixen.'

Pons ha explicat a VilaWeb el perquè de presentar-se al premi. Fiins ara publicava a La Magrana, però aquest volum pel fet d'haver guanyat el premi el traurà amb Bromera. Diu l'autor: 'Tal vegada seria per la crisi. RBA ha disminuït els avançaments de drets d'autors i la meua agent literària em va suggerir que el llibre es valia fer un salt endavant. Així que aquest premi era una bona opció. A més, m'agraden els autors que publica, com [Ceas Noteboom](#). La crisi té parts positives.'

Del segle XIX al segle XXI

Antoni Prats (Sueca, 1946) ha aconseguit el IV Premi de Poesia Ibn Jafadja amb 'La joia'. Diu: 'El títol del recull ja diu el nucli temàtic: La joia, o siga, l'alegria intensa, que no és, per cert, el mateix que l'alegria esbojarrada i passatgera. Es tracta altrament d'una disponibilitat perseverant, malgrat els episodis de dol que ens toque experimentar, perquè l'alegria sap retornar si ens mantenim oberts, i l'entusiasme pot presidir la vida. "Només l'entusiasme ens salva", conclou un poema del llibre.' Prats ja té el poemari 'L'esfinx' publicat a Bromera l'any passat, guanyador del Premi Alfons el Magnànim.

El XI Premi d'Assaig Mancomunitat de la Ribera Alta, 'El valencià de Bernat i Baldoví: del passat al futur. Ideologia i tast lèxic', del lingüista de la UV Abelard Saragossà (Silla, 1954), suposa un doble homenatge: 'a l'escriptor valencià del segle XIX i a les dones i als homes a través dels quals (mirant-los, admirant-los i desitjant-los) l'autor de l'assaig es va identificar i es va integrar en la societat valenciana. Aquest origen humit i càlid va unit a un dels propòsits del llibre: procurar que els valencians que tenen interès per la llengua pròpia, no sols puguen llegir i entendre l'obra, sinó encara fer-ho amb gust i amb plaer (i, si és possible, amb passió).'

Pel què fa al XV Premi Europeu de Divulgació Científica Estudi General, 'Una revolució en miniatura. Nanotecnología y disciplinas convergentes', l'autor, Amagor Menéndez (doctor en química de la Universitat d'Oviedo), explica: 'el meu propòsit en escriure aquest llibre: mostrar els nous rumbos cap als quals caminen la ciència i la tecnologia d'allò més menut, però amb un llenguatge accessible al gran públic.' Segons Menéndez, 'vivim en una societat científicotecnològica. Amb freqüència ens bombardegen amb el fantasma del canvi climàtic o la perillositat de les antenes de ràdio. Una societat científicament informada podrà participar racionalment en la presa de decisions i serà menys susceptible de manipulació per grups de pressió.'

Veredictes avançats

Amb una setmana d' [antel·lació](#) es van saber els guardonats que queden i que també han recollit el premi: 'Fantasfrizy', de Maria Carme Roca, ha obtingut el XIV Premi Bancaixa de narrativa Juvenil; Pep Castellano és l'autor guardonat amb el XIV Premi de Narrativa Infantil Vicent Silvestre; i el IV Premi de Teatre Ciutat d'Alzira Palanca i Roca és per a 'Mans quietes!', de Piti Español.

Foto (d'esquerra a dreta): Abelard Saragossà, Amador Menéndez, Pep Castellano, Maria Carme Roca, Antoni Prats i Joan Pons.
14 novembre 2009

Una notícia de VilaWeb.cat

Edició GENERAL

<http://www.vilaweb.cat>

[Enllaç permanent](#)